

RAPPORT INZAKE JAARREKENING 2023

**HILVERZON: DUURZAME ENERGIE COÖPERATIE HILVERSUM
U.A.
HILVERSUM**

INHOUDSOPGAVE

Pagina

ACCOUNTANTSRAPPORTAGE

1	Opdracht	2
2	Algemeen	2
3	Resultaat	3
4	Financiële positie	4
5	Fiscale positie	5

FINANCIEEL VERSLAG

1	Bestuursverslag over 2023	7
---	---------------------------	---

JAARREKENING

1	Balans per 31 december 2023	20
2	Staat van baten en lasten over 2023	22
3	Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	23
4	Toelichting op de balans per 31 december 2023	26
5	Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023	30
6	Ondertekening Bestuur	32

OVERIGE GEGEVENS

1	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	34
---	---	----

ACCOUNTANTS RAPPORTAGE

Aan het bestuur van
HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A.
Schapenkamp 2
1211PA Hilversum

Huizen, 14 mei 2024

Geacht bestuur,

Hierbij brengen wij verslag uit over boekjaar 2023 met betrekking tot uw coöperatie.

1 OPDRACHT

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2023 van uw coöperatie, waarin begrepen de balans met tellingen van € 1.273.510 en de staat van baten en lasten sluitende met een resultaat na belastingen van € -21.284, gecontroleerd.

Voor de controleverklaring verwijzen wij u naar het hoofdstuk "Overige gegevens" op pagina 34 van dit rapport.

2 ALGEMEEN

2.1 Bestuur

Het bestuur wordt gevoerd door J.K. Mak (voorzitter), L.J.M. Kramer (vice-voorzitter), M.L. Borst (secretaris), R.J.M. Oudendijk (penningmeester), M.C. Aarts en P.A.C. Hauptmeijer.

2.2 Verwerking van het verlies 2022

Het verlies ad € 66.062 is in mindering gebracht op de overige reserves.

3 RESULTAAT

3.1 Vergelijkend overzicht

Het resultaat voor belastingen over 2023 bedraagt negatief €21.284 tegenover negatief €66.062 over 2022. De resultaten over beide jaren kunnen als volgt worden samengevat:

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil realisatie- begroting 2023
	€	€	€
Baten	278.561	271.800	6.761
Lasten			
Besteed aan de doelstellingen	139.222	179.200	-39.978
Kosten van beheer en administratie			
Afschrijvingen materiële vaste activa	70.132	-	70.132
Lasten beheer en administratie	90.753	92.600	-1.847
Som der lasten	160.885	92.600	68.285
Resultaat	-21.546	-	-21.546
Financiële baten en lasten	262	-	262
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	-21.284	-	-21.284

4 FINANCIËLE POSITIE

Uit de balans is de volgende financieringsstructuur af te leiden:

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Beschikbaar op lange termijn:		
Eigen vermogen	1.014.092	1.035.376
Langlopende schulden	15.596	17.826
	<u>1.029.688</u>	<u>1.053.202</u>
Waarvan vastgelegd op lange termijn:		
Materiële vaste activa	762.676	832.808
Financiële vaste activa	10.000	10.000
	<u>772.676</u>	<u>842.808</u>
Werkkapitaal	<u>257.012</u>	<u>210.394</u>
Dit bedrag is als volgt aangewend:		
Vorderingen	42.789	34.390
Liquide middelen	458.045	415.613
	<u>500.834</u>	<u>450.003</u>
Af: kortlopende schulden	243.822	239.609
Werkkapitaal	<u>257.012</u>	<u>210.394</u>

5 FISCALE POSITIE

5.1 Berekening belastbaar bedrag 2023

Het belastbaar bedrag voor de vennootschapsbelasting over 2023 is als volgt berekend:

	2023	
	€	€
Resultaat voor belastingen		-21.284

Over het belastbare bedrag is geen vennootschapsbelasting verschuldigd.

5.2 Te verrekenen verliezen

Per 31 december 2023 bedraagt de omvang van de nog te verrekenen verliezen € 391.930. Als gevolg van onzekerheden over de mogelijkheden van het realiseren van toekomstige fiscale winsten, zijn de nog te verrekenen verliezen niet tot waardering gebracht.

5.2.1 Compensabele verliezen

	Compensabele aanspraak per 1 januari 2023	Verlies in 2023	Compensabele aanspraak per 31 december 2023
	€	€	€
2017	21.137	-	21.137
2018	96.707	-	96.707
2019	62.199	-	62.199
2020	72.168	-	72.168
2021	52.373	-	52.373
2022	66.062	-	66.062
2023	-	21.284	21.284
	<u>370.646</u>	<u>21.284</u>	<u>391.930</u>

Wij vertrouwen erop hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het verstrekken van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

Kreston Lentink Audit B.V.
drs. B.J. Westland RA

BESTUURSVERSLAG

Jaarverslag HilverZon

2023

INHOUDSOPGAVE	1
1.VOORWOORD	2
2.DOELSTELLING EN WERKWIJZE	4
2.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie	4
2.2 De gemeente Hilversum	4
2.3 Samenwerking met energiecoöperaties in het Gooi	4
2.4 Het Energie Diensten Bedrijf	4
3.ONZE KERNACTIVITEITEN IN 2023	5
3.1 Energieopwek	5
3.1.1 Zon op het dak	5
3.1.2 Grondgebonden opwek	5
3.1.3 Zon op het parkeerterrein	6
3.1.4 Gemeentelijke energieinkoop	6
3.1.5 Beheer van zonnedaken	6
3.2 Energiebesparing	7
3.2.1 Energieadviezen door Energiecoaches	7
3.2.2 Verduurzamingsadviezen	7
3.2.3 Warmtescans	7
3.2.4 Project Energieklusser	8
3.2.5 Kompas op groen	8
3.3 Collectieve Inkoopactie	8
3.4 Warmtetransitie	9
4.ORGANISATIE	10
4.1 Algemene ledenvergadering (ALV)	10
4.2 Raad van Toezicht (RvT)	10
4.3 Bestuur HilverZon	10
4.4 Medewerkers	11
4.5 Vrijwilligers	11
4.6 Projectraden	11
4.7 Voorbereiding Duurzaamheidscentrum	11

1. Voorwoord

Nadat 2022 in het teken heeft gestaan van het werk aan een - niet doorgegangene - fusie met collega-energiecoöperatie HET en het handhaven van bestuurlijke continuïteit bij een sterk verloop binnen het bestuur, konden we van 2023 een jaar maken van stabilisering, verdere uitwerking van gestarte projecten en verbreding van de strategie. Medio 2023 zijn drie aftredende bestuursleden vervangen, waarbij de voorzittersrol noodgedwongen is ingenomen door de voorzitter van de Raad van Toezicht die als gevolg daarvan slonk tot twee personen. Aan het eind van het jaar is het bestuur verder versterkt met twee toetredende nieuwe bestuursleden. Parallel daaraan kregen in de loop van het jaar de rollen van drie coördinatoren verder vorm en zijn een flink aantal nieuwe vrijwilligers als energiecoach geworven.

De gevolgen van de Oekraïneoorlog voor de Europese energievoorziening gaven de energie- en warmtetransitie extra prioriteit. Van oudsher heeft HilverZon zich gericht op de ontwikkeling en exploitatie van coöperatieve zonneparken, maar in samenhang met de zienswijze van veel leden en de wens van de gemeente Hilversum, heeft HilverZon in 2023 gekozen voor een verbreding van de strategie en het aandachtsgebied. Intensiever dan voorheen richt de coöperatie zich op het stimuleren en ondersteunen van bewoners, individueel en collectief, bij alle relevante initiatieven en projecten gericht op verduurzaming van energievoorziening en -gebruik. Het werken aan de warmtetransitie hebben we dan ook toegevoegd aan onze speerpunten:

1. **Energieopwekking:** het realiseren en beheren van duurzame lokale en collectieve energieopwekking door middel van zonnedaken en zonneweides.
2. **Energiebesparing:** het informeren en adviseren van inwoners over concrete maatregelen die zij in en om hun huis kunnen nemen met als doel om het energieverbruik voor huishoudelijk gebruik te verminderen.
3. **Collectieve inkoop:** het samen groot inkopen van materialen zoals zonnepanelen en isolatiemiddelen, om zodoende een gunstige prijs uit te onderhandelen voor de deelnemers.
4. **Warmtetransitie:** het initiëren, ondersteunen en begeleiden van buurt-/wijkgebonden projecten gericht op verduurzaming van energievoorziening en -gebruik.

In 2023 hebben HilverZon-leden uit de huidige zes collectieve HilverZon-zonnevelden bijna 1 miljoen kWh elektriciteit opgewekt, bijna gelijk aan 2022, waarmee ze flink konden bijdragen aan onze doelstelling: het bereiken van een klimaatneutraal Hilversum. Maar niet alleen realiseerden zij een uitstootreductie van 446 ton CO₂, ook drukten zij hun energiekosten. Voor de komende jaren vallen overigens wijzigingen te verwachten in de regelgeving rond de financiële ondersteuning van duurzame energie, met name ter leniging van de netcongestie. Dat zal invloed hebben op de opbrengsten van onze energieprojecten en op de stimulans voor nieuwe leden om te investeren in nieuwe opwekprojecten.

Daarnaast hebben we in 2023 de basis gelegd voor ondersteuning, stimulering en begeleiding van een meer collectief aanbod van individuele maatregelen en voor collectieve (straat-, buurt- en wijkgebonden) oplossingen, waarbij buurtbatterijen en buurtwarmtesystemen een rol kunnen spelen. Onze groeiende groep energiecoaches zal de komende tijd worden opgeleid om ook op dit vlak ondersteuning te kunnen bieden. Verder zullen wij ons gaan richten op het vinden en betrekken van buurttrekkers, enthousiaste mensen die buurtbewoners kunnen mobiliseren en verenigen om tot gezamenlijke oplossingen te komen. Oplossingen die

variëren van een gezamenlijk legplan voor panelen in beschermd-stadsgezichtbuurten tot een energievoorziening op wijkniveau.

Wegens gebrek aan vrijwilligers is de over vorig jaar toegekende subsidie niet volledig gebruikt. In overleg met de gemeente is afgesproken het overschot te gebruiken in het eerste half jaar van 2024. Ná dat halfjaar zal duidelijk zijn of HilverZon met de gemeente een meerjarige structurele samenwerking zal aangaan, waarbij HilverZon voor de gemeente de systeempartner zal worden voor de uitvoering van de energietransitie in Hilversum. Eind 2023 heeft HilverZon daartoe de aanvraag voorbereid, die inmiddels bij de gemeente in goede aarde is gevallen.

Wanneer het inderdaad tot zo'n 'systeempartnerschap' komt tussen gemeente Hilversum en HilverZon, zal het bestuur de in 2023 met de leden besproken strategie in zijn volle omvang gaan uitwerken en uitvoeren. Deze houdt in: opbouwen van de organisatie, werven van meer vrijwilligers en coördinatoren, meewerken aan de realisatie van een duurzaamheidscentrum en versterken van de interne en externe communicatie. Alles met het doel om met en voor Hilversummers de energietransitie in onze gemeente vaart te geven en Hilversum in 2040 energieneutraal te maken.

Met het afsluiten van 2023 kunnen we zo het komende jaar weer zonnig tegemoet zien!

Namens het bestuur van HilverZon,

Jan Karel Mak

voorzitter

2. Doelstelling en werkwijze

Onze doelstelling “een klimaatneutraal Hilversum in 2040” betekent het afleggen van een lange weg gezamenlijk met een aantal partijen: de landelijke overheid, landelijke energiebedrijven, de gemeente en andere lokale op verduurzaming gerichte organisaties. Maar vooral ook met bewoners die zelf iets willen doen. Hieronder beschrijven we de belangrijkste lokale en regionale beleidskaders en samenwerkingsverbanden.

2.1 Regionale Energietransitie en Regionale Energie Strategie

Het Klimaatakkoord wordt uitgewerkt in Regionale Energie Strategieën (RES). Voor Hilversum gaat het hierbij om de RES Noord Holland Zuid (RES-NHZ). Ook in 2023 hebben we ingezet op het verder versterken van de samenwerking met onder meer Energie Verbonden, Energie Samen Noord Holland en Hilversum100.

2.2 De gemeente Hilversum

De samenwerking in 2023 met onze subsidieverstrekker, de gemeente Hilversum, bestaat uit een regulier overleg tussen het bestuur van HilverZon en wethouder en frequent overleg tussen onze coördinatoren en tal van ambtenaren. De gemeente heeft in 2023 aangegeven een structurele samenwerkingsrelatie te willen ontwikkelen met één energiecoöperatie. In samenhang hiermee heeft HilverZon eind 2023 gereageerd op de door de gemeente geopende uitnodiging. De uitslag wordt begin 2024 verwacht. Mocht de gemeente Hilversum HilverZon aanwijzen als systeempartner in de zogenoemde ‘Basisinfrastructuur Energietransitie’, dan zal in de eerste maanden van 2024 een meerjarige samenwerking met bijbehorende financiering en werkafspraken worden uitgewerkt.

2.3 Samenwerking met energiecoöperaties in het Gooi

De uitwisseling van kennis en ervaring en waar mogelijk samenwerking met andere energiecoöperaties in het Gooi vindt plaats via het samenwerkingsverband ‘Energie Verbonden’, vooral voor het uitvoeren van activiteiten op regionale schaal.

2.4 Het Energie Diensten Bedrijf

Stichting Energiedienstenbedrijf Gooi en Vechstreek, opgericht door de gemeenten en de Regio Gooi en Vechtstreek, helpt samen met onder meer de lokale energiecoöperaties, waaronder HilverZon, de verduurzaming van de gebouwde omgeving te versnellen. In het ketenoverleg zijn afspraken gemaakt over de samenwerking inzake wijkgericht informeren, vormgeven van proefprojecten en samenbrengen van inwoners. HilverZon streeft daarnaast naar samenwerking met het EDB bij het verduurzamen van collectief bezit van Verenigingen van Eigenaren (VvE's).

3. Onze kernactiviteiten in 2023

Zoals in eerdere jaren waren onze kernactiviteiten in 2023 het werken aan opwekking van duurzame energie via collectief beheerde zonnepanelen, energiebesparing via energie coaching, collectieve inkoop van materialen voor energiebesparing en initiatieven rond de warmtetransitie in wijken en buurten. In 2023 hebben we geen grote publieksevenementen georganiseerd, omdat dit al door andere partijen wordt gedaan, waaronder 'Hilversum 100'. Wel was HilverZon zoals gebruikelijk tijdens de Duurzame Dagen in oktober present bij Broedplaats Vonk die een markt met als thema 'Duurzame woonproducten en oplossingen' heeft georganiseerd.

3.1 Energieopwek

Het collectief opwekken van lokale zonnestroom is een belangrijke activiteit van HilverZon. Onze collectieve zonnedaken die wij in verenigingsverband ontwikkelen en exploiteren vergroten de betrokkenheid van Hilversummers bij de energietransitie en zijn bedoeld voor inwoners die geen zonnepanelen op eigen dak kunnen, mogen of willen plaatsen.

Met alle huidige en eventuele toekomstige wijzigingen zijn de opbrengsten van investeringen in zonnepanelen financieel gezien steeds onzekerder. Waar bij de oude Postcoderoosprojecten het grootste financiële rendement werd behaald uit belastingvoordeel op de eigen energierekening, is de SCE-subsidieregeling meer een belegging, waarvan de opbrengsten afhangen van de prijsopbrengst van de geleverde elektriciteit. Traditionele prijsafspraken op langere termijn met energieleveranciers zijn vervangen door 'dynamische contracten' die voor een zonne-energieopwekproject met 100% teruglevering minder gunstig uitpakken. Het belang van alternatieve lange-termijnprijsafspraken met lokale partijen wordt hierdoor belangrijker.

In 2023 hebben we geen nieuwe zonnedaken kunnen toevoegen. Wel hebben we relevante vorderingen gemaakt op verschillende potentiële toekomstige projecten, die als volgt zijn te onderscheiden:

3.1.1 Zon op het dak

HilverZon is in gesprek met twee Hilversumse scholen (Ayoub en Montessori Zuid) voor het plaatsen van zonnepanelen en met de firma Toyota Toonen voor het realiseren van een collectief project naast bestaande panelen voor eigen gebruik. Verder onderzoekt HilverZon de mogelijkheden om samen met de gemeente en eigenaren van maatschappelijk vastgoed zonnedaken te realiseren. Daarvoor worden in samenwerking met Alba Concepts ook ondernemers met grote daken benaderd.

3.1.2 Grondgebonden opwek

Een collectief project met 1000 zonnepanelen is in voorbereiding op het vliegveld. Hiervoor zijn in 2023 de landschapsanalyse en het aanvullende archeologisch en ecologisch onderzoek afgerond. Het technisch ontwerp is afgestemd met het vliegveld en in december is ook een bewonersbijeenkomst georganiseerd. Op basis van deze inbreng kan de ruimtelijke onderbouwing worden afgerond, waarmee de informatie voor het

aanvragen van de vergunning begin 2024 compleet zal zijn. Wel wordt nog gewerkt aan de financiële onderbouwing van het project.

3.1.3 Zon op het parkeerterrein

Over “Zon op het parkeerterrein”, een mogelijk project voor de plaatsing van zonnepanelen boven parkeerplaatsen aan het Kininelaantje, hebben we overlegd met ingenieursbureau Sweco en de gemeente. Het ingenieursbureau concludeert dat het op dit moment te duur is om, zelfs met subsidie van Noord-Holland, dit project ten uitvoer te brengen. Dit komt vooral door de hoge de staalprijs. De verwachting is dat de subsidie voor zonnepanelen boven parkeerterreinen wordt verruimd. In 2024 volgt een herevaluatie.

3.1.4 Gemeentelijke energie inkoop

Een doel van de gemeente is om een deel van het eigen elektriciteitsverbruik lokaal duurzaam op te wekken. De opwekprojecten van HilverZon kunnen daaraan bijdragen. Dit kan door het kopen van GVO's (Garanties Van Oorsprong) door de gemeente van Hilversumse opwekprojecten of door het daadwerkelijk kopen van elektriciteit van HilverZon-projecten. Onze voorkeur gaat uit naar de laatste mogelijkheid. Momenteel onderzoeken HilverZon en de gemeente hoe deze stroominkoop via langjarige contracten zowel voordelig kan uitpakken voor de gemeente (lagere elektriciteitskosten) als voor HilverZon (stabiele opbrengstestroom met als gevolg een laag risico voor nieuwe opwekprojecten).

3.1.5 Beheer van zonnedaken

De door ons ingeschakelde firma ForSur Solar (voormalig Soft Energy) verzorgt de werkzaamheden voor het onderhoud van de zonnepanelen op onze collectieve daken. Wij zijn met de directie van dit bedrijf in gesprek om hen ook de dagelijkse opbrengsten van onze parken te laten meten, zodat eventuele mankementen direct geïdentificeerd kunnen worden. ForSur zal dan een beperkt mandaat krijgen om mankementen direct op te lossen en daarnaast jaarlijks een controle uit te voeren op alle parken.

Na jaren van gelijkblijvende beheerkosten, hebben wij met ingang van 2023 een verhoging van de beheerkosten (de vergoeding die deelnemers betalen voor onderhoud en verzekering van de collectieve daken) doorgevoerd van 8 naar 9 euro per paneel. Hiermee kunnen we de toegenomen kosten weer geheel dekken.

Per park is een inventarisatie gemaakt van de tekortkomingen die in 2024 opgelost zullen worden, zodat we bij de nieuwe ‘Scope-12 inspectie’ niet voor verrassingen komen te staan. Onder meer onze verzekeraar stelt deze inspectie verplicht.

Nadat we in 2020 alle panelen hebben laten reinigen, hebben we in 2021 het jaarlijkse schoonmaken omgezet in een reiniging ‘op basis van behoefte’. ForSur kan prestatievermindering waarnemen naar aanleiding van het toezicht op de opbrengst van de panelen en de jaarlijkse inspectie, waarbij de mate van vervuiling wordt geconstateerd.

3.2 Energiebesparing

De HilverZon-energiecoaches geven huiseigenaren advies over mogelijke besparingsmaatregelen met betrekking tot energieverbruik in en om het huis. Motto: wat je niet nodig hebt aan energie, hoef je ook niet op te wekken.

3.2.1 Energieadviezen door Energiecoaches

HilverZon is in 2018 begonnen met het voeren van energicoachgesprekken: gesprekken bij mensen thuis om op maat advies te geven over energiebesparende maatregelen die ze kunnen treffen. Na afloop van het gesprek ontvangt de bewoner een adviesrapport dat zij kunnen gebruiken bij het verduurzamen van de woning. Daarmee biedt HilverZon een ondersteuning waar de inwoners van Hilversum graag gebruik van maken.

Gedurende het laatste half jaar is het aantal actieve coaches toegenomen naar 31 met de intentie om dit verder te laten groeien.

De energicoaches worden niet alleen technisch getraind in het geven van besparingstips, maar ook in het helpen van bewoners bij initiatieven rond warmtetransitie en op het gebied van sociale interactie.

3.2.2 Verduurzamingsadviezen

Waar in 2022 een grote wachtlijst ontstond voor gesprekken in verband met de enorme stijging van de gas- en elektraprijzen, kon deze in 2023 goeddeels worden weggewerkt. Van het voornemen om 750 adviesgesprekken te voeren hebben we er uiteindelijk 423 kunnen realiseren. Eind 2023 stonden nog 43 huishoudens op de wachtlijst. Deze achterstand zal in het eerste kwartaal van 2024 zijn ingehaald.

3.2.3 Warmtescans

Het gebruik van een warmtecamera (infraroodcamera) geeft snel inzicht in de warmtelekken van een woning. Hoewel de aanwezigheid van warmtelekken ook in een coachgesprek verduidelijkt kan worden, werkt een warmtescan vaak toch overtuigender: 'één plaatje zegt meer dan duizend praatjes'.

De in 2021 door de gemeente verstrekte opdracht om 1.400 gratis warmtescans uit te voeren is in 2023 afgerond. Dit aantal bleek een te ambitieuze doelstelling. Door het benodigde temperatuurverschil tussen binnen- en buitentemperatuur kunnen we alleen in de koude maanden van het jaar scans maken. In totaal hebben we er 865 uitgevoerd en zijn er 865 scanrapporten verstuurd. Een klein percentage inwoners heeft naar aanleiding daarvan aanvullend advies gevraagd en gekregen. In overleg met de gemeente is de opdracht gedeeltelijk teruggegeven.

HilverZon biedt sinds 2021 warmtescans tegen betaling aan. De belangstelling hiervoor was in 2023 begrijpelijkerwijs niet zo groot, omdat het ook mogelijk was om de scan gratis uit te laten voeren. In 2023 zijn er desondanks 24 aanvragen ingediend.

3.2.4 Project Energieklusser

De gemeente Hilversum heeft HilverZon gevraagd om in samenwerking met het Duurzaam Bouwloket ('DuBo'), de woningbouwcorporaties en Versa Welzijn 1.500 huishoudens te bereiken en vervolgens te ondersteunen bij het nemen van energiebesparende maatregelen. In de uitvoering speelt de zogenoemde Energieklusser een belangrijke rol. De Energieklusser legt het eerste contact, bekijkt met de bewoner welke maatregelen getroffen kunnen worden en zorgt voor de daadwerkelijke uitvoering van de energiebesparende maatregelen. Halverwege het project heeft de gemeente de opdracht ingetrokken omdat zij dit werk toch liever in eigen hand wilde houden. In goed overleg heeft HilverZon vervolgens de werkzaamheden aan de gemeente overgedragen.

3.2.5 Kompas op groen

Bij de tentoonstelling 'Kompas op Groen' gaan schoolkinderen in de bovenbouw aan de slag met het thema energie en klimaat. De organisatie Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek verzorgt het lesmateriaal en geeft de les als de schoolkinderen de tentoonstelling bezoeken.

De leerlingen worden tijdens het bezoek aan de tentoonstelling begeleid door energiecoaches en vrijwilligers van HilverZon. In 2023 zijn in totaal 9 scholen bezocht waarmee de doelstelling van 10 scholen bijna is bereikt.

3.3 Collectieve Inkoopactie

In ons regionale samenwerkingsverband Energie Verbonden werken de energiecoöperaties in 't Gooi en de Vechtstreek samen aan regionale activiteiten, zoals de collectieve inkoopactie. Inwoners kunnen zich aanmelden voor de collectieve inkoop van zonnepanelen, isolatiemateriaal, warmtepompen en sedumdaken. Vanuit het collectief worden betrouwbare en deskundige leveranciers aangeboden en de lokale energiecoöperatie begeleidt de inwoner bij het proces.

Halverwege het jaar is het collectieve inkoop aanbod uitgebreid met de warmtepomp. Inwoners die hierin geïnteresseerd zijn, krijgen eerst een advies van de energiecoach over de geschiktheid van de woning voor een warmtepomp. In 2023 hebben 22 inwoners van dit aanbod gebruikt gemaakt.

3.4 Warmtetransitie

Na een startfase eind 2022, die vooral in het teken stond van het ketenoverleg met partners over een mogelijke wijkaanpak, heeft HilverZon in 2023 de basis gelegd voor een meer collectieve oriëntatie in aanvulling op de al uitgevoerde activiteiten. Met een collectieve wijkbenadering wordt zowel naar een collectief aanbod van individuele maatregelen als naar collectieve oplossingen gezocht. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld buurtbatterijen en buurtwarmtesystemen. Belangstellenden die op straat- en buurniveau met elkaar in contact komen, kunnen offertes combineren waardoor een leverings- en prijsvoordeel kan worden gerealiseerd.

In het kader hiervan worden nieuwe energiecoaches opgeleid en analyses uitgevoerd naar de vraag welke wijken als eerste in aanmerking komen voor de collectieve warmtetransitie.

4. Organisatie

Zoals in het voorwoord gemeld, stond 2023 in het teken van de nodige personele wijzigingen in de verschillende geledingen van onze organisatie. Dat heeft een zware druk op enkele personen gelegd. Het bestuur waardeert de extra inzet en toewijding die zij aan de dag hebben gelegd. In 2023 zijn de nodige stappen gezet naar een meer professionele organisatie, zowel op bestuurlijk als op uitvoerend niveau. Zo is de financiële administratie uitbesteed en in samenspraak met het bureau gestroomlijnd. Ook is het bestuur uitgebreid met een aantal op specifieke deelterreinen deskundige en gemotiveerde mensen. De slagkracht van HilverZon is met het aantrekken van vrijwilligers verder vergroot.

4.1 Algemene ledenvergadering (ALV)

De ALV's in 2023 vonden plaats op 27 juni en op 13 december. Tijdens deze vergaderingen zijn 5 nieuwe bestuursleden benoemd en is algemene steun van onze leden verkregen voor de bovenbeschreven strategische richting en de verdere professionalisering van de organisatie, die in 2024 met kracht zal worden voortgezet.

4.2 Raad van Toezicht (RvT)

De RvT bestond begin 2023 uit 3 personen, maar in de loop van het jaar is de voorzitter, Jan Karel Mak, overgestapt naar het bestuur om daar tijdelijk de rol van voorzitter op zich te nemen. De vacature voor deze functie bleek moeilijk vervulbaar. Daardoor telde de RvT aan het eind van het jaar tijdelijk slechts 2 personen: Philip Tan (voorzitter) en Steven van Vliet (lid).

De RvT is gedurende 2023 intensief op zoek geweest naar vervanging van aftredende bestuursleden en overige vrijwilligers. Daarnaast heeft de RvT ook in 2023 zijn toezichthoudende taken uitgeoefend: beoordeling begroting en jaarresultaten, verslaglegging, voorbereiding en leiding ALV. Dit alles in nauwe samenwerking met het bestuur.

4.3 Bestuur HilverZon

Het bestuur bestond eind 2023 uit de volgende vrijwilligers:

Voorzitter:	Jan Karel Mak
Vice-voorzitter	Leon Kramer (per december)
Secretaris	Martin Borst (per juni)
Penningmeester	Ronald Oudendijk (per juni)
Algemeen	Marnix Aarts
Projecten	Paul Hauptmeijer (per december)

4.4 Medewerkers

De medewerkers vormen de stabiele basis van de organisatie. Ook in 2023 werd er weer hard gewerkt door de volgende zzp'ers:

Bureaucoördinator	Geertrui Wilkens
Coördinator opwek	Gijs van de Laar
Coördinator warmtetransitie	Luc Pieters
Coördinator energiecoaches	Denise van der Schaft
Communicatie	Koosje de Beer
Vormgeving en communicatie	Bart Landman
Technisch projectleider	Wim Schaap
Projectleider	Sabine Leijgraaf

4.5 Vrijwilligers

HilverZon drijft voor een groot deel op de inzet van vrijwilligers. Daarnaast maakt HilverZon ook op ad-hoc basis gebruik van de expertise van de leden. Bijvoorbeeld via de ingestelde expertgroep. Ook het Bestuur en de Raad van Toezicht zijn onbezoldigde vrijwilligers.

4.6 Projectraden

Elk van de zes PCR-projecten heeft een projectraad die aan het eind van het productiejaar onder meer beslist over de bestemming van de opbrengst van de stroomopwekking. Het gaat hier om de 'kale' stroomprijs, niet om de energiebelasting. Alle projectraden hebben in 2023 (net als in voorgaande jaren) besloten deze opbrengsten naar rato aan de deelnemers uit te keren.

4.7 Voorbereiding Duurzaamheidscentrum

Met H100, HET, de Stichting Omgevingseducatie en de gemeente Hilversum is nauw samengewerkt bij de voorbereiding van het beoogde duurzaamheidscentrum. Op basis van het haalbaarheidsonderzoek is een gezamenlijk plan van aanpak opgesteld en wordt een subsidieaanvraag voor 2024 voorbereid.

JAARREKENING

1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
ACTIVA					
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa	(1)				
Zonnepanelen		762.676		832.564	
Inventaris		-		244	
		762.676		832.808	
Financiële vaste activa	(2)				
Overige vorderingen			10.000		10.000
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen	(3)				
Handelsdebiteuren		6.460		3.986	
Belastingen en premies sociale verzekeringen		10.225		9.171	
Overige vorderingen en overlopende activa		26.104		21.233	
		42.789		34.390	
Liquide middelen	(4)		458.045		415.613
		1.273.510		1.292.811	

**HILVERZON: DUURZAME ENERGIE COÖPERATIE HILVERSUM U.A.
HILVERSUM**

		31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
PASSIVA					
RESERVES EN FONDSSEN (5)					
	Kapitaal	1.406.022		1.406.022	
	Overige reserves	-391.930		-370.646	
			1.014.092		1.035.376
LANGLOPENDE SCHULDEN (6)					
			15.596		17.826
KORTLOPENDE SCHULDEN (7)					
	Schulden aan leveranciers en handelskredieten	30.125		6.655	
	Overige schulden en overlopende passiva	213.697		232.954	
			243.822		239.609
		1.273.510		1.292.811	

2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

		Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
		€	€	€
Baten		278.561	271.800	335.933
Lasten				
Besteed aan de doelstellingen	(9)	139.222	179.200	211.702
Kosten van beheer en administratie				
Afschrijvingen	(10)	70.132	-	70.128
Lasten beheer en administratie		90.753	92.600	118.845
		<u>160.885</u>	<u>92.600</u>	<u>188.973</u>
Saldo voor financiële baten en lasten		<u>-21.546</u>	<u>-</u>	<u>-64.742</u>
Financiële baten en lasten	(11)	262	-	-1.320
Saldo na belastingen		<u><u>-21.284</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>-66.062</u></u>

3 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

ALGEMEEN

Activiteiten

De activiteiten van HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A., statutair gevestigd te Hilversum, bestaan voornamelijk uit het stimuleren en realiseren van duurzame energie en van besparingen op energieverbruik.

Het inschrijvingsnummer bij de Kamer van Koophandel is 64251063.

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, waarbij voor zover van toepassing Richtlijn C1 Kleine organisaties-zonder-winststreven van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving wordt gevolgd.

De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde. Winsten worden toegerekend aan de periode waarin ze zijn gerealiseerd. Verliezen worden verantwoord in het jaar waarin ze voorzienbaar zijn.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

De vennootschap maakt geen gebruik van derivaten.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De overige vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs, welke gelijk zijn aan de nominale waarde, onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat (saldo) wordt bepaald als het verschil tussen het totaal der baten en het totaal der lasten. Ontvangsten en uitgaven worden in de staat van baten en lasten toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Bij de toerekening wordt een bestendige gedragslijn gevolgd. Dit houdt in dat rekening wordt gehouden met de aan een periode toe te rekenen bedragen die in een andere periode zijn of worden ontvangen, dan wel betaald.

Resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de op het verslagjaar betrekking hebbende baten en lasten met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Winsten zijn verantwoord in het jaar waarin de goederen zijn geleverd c.q. de diensten zijn verricht.

Verliezen welke hun oorsprong vinden in het boekjaar zijn in aanmerking genomen zodra deze voorzienbaar zijn.

Baten

Onder netto-omzet wordt verstaan de opbrengst van de in het verslagjaar geleverde goederen en verleende diensten onder aftrek van kortingen en de over de omzet geheven belastingen.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Lasten algemeen

De personeelskosten en andere kosten worden toegerekend aan de bestedingen in het kader van de doelstelling, de kosten van werving van baten aan de beheerkosten.

Bestedingen doelstellingen

De bestedingen in het kader van de doelstellingen worden verantwoord in het jaar dat zij zijn toegezegd of, voor zover dit niet bij toezegging het geval is, in het jaar dat de omvang van de verplichting betrouwbaar kan worden vastgesteld. Voorwaardelijke verplichtingen worden verantwoord in het jaar waarin vast komt te staan dat aan de voorwaarden zal worden voldaan.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de materiële vaste activa zijn berekend door middel van vaste percentages van de aanschaffingswaarde, op basis van de verwachte economische levensduur. Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

De financiële baten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en -kosten, alsmede valutakoersresultaten en andere gerelateerde kosten en opbrengsten.

Belastingen

De belastingen worden berekend op basis van het verantwoorde resultaat, rekeninghoudend met fiscaal vrijgestelde posten en geheel of gedeeltelijk niet aftrekbare lasten.

4 TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2023

ACTIVA

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	Zonnepanelen	Inventaris	Totaal
	€	€	€
<i>Boekwaarde per 1 januari 2023</i>			
Aanschaffingswaarde	1.164.158	964	1.165.122
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-331.594	-720	-332.314
	<u>832.564</u>	<u>244</u>	<u>832.808</u>
<i>Mutaties</i>			
Afschrijvingen	-69.888	-244	-70.132
	<u>-69.888</u>	<u>-244</u>	<u>-70.132</u>
<i>Boekwaarde per 31 december 2023</i>			
Aanschaffingswaarde	1.164.158	964	1.165.122
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	-401.482	-964	-402.446
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>762.676</u>	<u>-</u>	<u>762.676</u>
<i>Afschrijvingspercentages</i>			
			%
Zonnepanelen			6,67
Inventaris			20

2. Financiële vaste activa

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige vorderingen		
Inleggeld lidmaatschap OM	<u>10.000</u>	<u>10.000</u>

Het inleggeld zal bij beëindiging van het lidmaatschap worden terugbetaald.

VLOTTENDE ACTIVA

3. Vorderingen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Handelsdebiteuren		
Debiteuren	6.460	3.986
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Omzetbelasting	10.225	9.171
Overige vorderingen en overlopende activa		
Diversen	1.524	-
Betaalde borg huur	3.263	3.263
Nog door te berekenen beheerskosten	21.317	17.970
	26.104	21.233
4. Liquide middelen		
Triodosbank	95.117	53.319
ASN spaarrekening	224.711	224.077
Bank Reservering omvormers	138.217	138.217
	458.045	415.613

Van de liquide middelen wordt een bedrag ad € 138.217 aangehouden als reservering voor de vervanging van de omvormers van de verschillende PostCodeRoos-projecten.

PASSIVA

5. Eigen vermogen

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Kapitaal		
Geplaatst en volgestort zijn 4.332 participaties (2022: 4.332)	1.406.022	1.406.022

	2023	2022
	€	€
Overige reserves		
Stand per 1 januari	-370.646	-304.584
Resultaatbestemming boekjaar	-21.284	-66.062
Stand per 31 december	-391.930	-370.646

6. Langlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
	€	€
Overige schulden		
Langlopende onderhoudsverplichting	15.596	17.826

7. Kortlopende schulden

Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	30.125	6.655

Overlopende passiva

Accountantskosten	12.755	19.250
Vooruitgefactureerde bedragen opdrachten gemeente Hilversum	24.529	54.838
Nog door te betalen opbrengst deelnemers postcoderoos	46.518	105.422
Vooruitontvangen subsidie Provincie Noord-Holland	-	4.000
Vooruitontvangen subsidie gemeente Hilversum	129.895	49.444
	213.697	232.954

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Meerjarige financiële verplichtingen

Monitoring en beheer zonnestroom-installaties

In 2020 is er een vijfjarig contract afgesloten voor de monitoring en het beheer van de verschillende zonnestroom-installaties. De jaarlijkse kosten hiervan bedragen circa €5.700.

5 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2023

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
8. Baten			
Subsidie Gemeente Hilversum	132.349	212.800	122.681
Subsidie Provincie Noord-Holland	4.000	-	4.000
Omzet beheer projecten postcoderoos	46.238	38.700	33.700
Kick-back fee	22.977	7.000	10.590
Omzet energiebesparing en wijkacties	61.897	-	140.037
Overige omzet	-	900	18.469
Ledencontributie	11.100	12.400	6.456
	<u>278.561</u>	<u>271.800</u>	<u>335.933</u>

Het verschil in de begrote baten en de gerealiseerde baten alsmede het verschil in de begrote kosten en de gerealiseerde kosten, laat zich grotendeels verklaren doordat in de begroting aan HilverZon alsnog of later gegunde projecten niet waren opgenomen. Dit geldt met name voor het project "Energiearmoede" en het project "Warmtescans".

9. Besteed aan de doelstellingen

Energie neutraal en duurzaam Hilversum

Energie neutraal en duurzaam Hilversum	<u>139.222</u>	<u>179.200</u>	<u>211.702</u>
--	----------------	----------------	----------------

Personeelsleden

Bij de coöperatie waren in 2023 geen werknemers werkzaam.

10. Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa

Zonnepanelen	69.888	-	69.888
Inventaris	244	-	240
	<u>70.132</u>	<u>-</u>	<u>70.128</u>

Huisvestingslasten

Huur	<u>3.996</u>	<u>-</u>	<u>4.900</u>
------	--------------	----------	--------------

Kantoorlasten

Kantoorbenodigdheden en automatiseringskosten	<u>2.172</u>	<u>-</u>	<u>7.230</u>
---	--------------	----------	--------------

Verkooplasten

Marketing- en reclamekosten	<u>8.036</u>	<u>-</u>	<u>17.621</u>
-----------------------------	--------------	----------	---------------

**HILVERZON: DUURZAME ENERGIE COÖPERATIE HILVERSUM U.A.
HILVERSUM**

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
	€	€	€
<i>Algemene lasten</i>			
Accountantslasten	13.250	-	21.610
Bureau en administratielasten	53.850	40.400	56.124
Overige algemene lasten	9.449	52.200	11.360
	76.549	92.600	89.094
 11. Financiële baten en lasten			
<i>Rentelasten en soortgelijke kosten</i>			
Rente en kosten rekening-courant	262	-	-1.320
	262	-	-1.320

Ondertekening bestuur en Raad van Toezicht voor akkoord

Hilversum, 14 mei 2024

M.C. Aarts

R.J.M. Oudendijk

J.K. Mak

M.L. Borst

L.J.M. Kramer

P.A.C. Hauptmeijer

Ondertekening Raad van Toezicht voor akkoord

P.F.C. Tan

S.M. van Vliet

OVERIGE GEGEVENS

OVERIGE GEGEVENS

1 CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A. statutair gevestigd te Hilversum

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2023 van HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A. te Hilversum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A. per 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van HilverZon: Duurzame Energie Coöperatie Hilversum U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving voor kleine organisaties zonder winststreven.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Huizen, 14 mei 2024

Kreston Lentink Audit B.V.

drs. B.J. Westland RA